

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

25. června 2013(*)

„Nesplnění povinnosti státem – Směrnice 2003/41/ES – Činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohled nad nimi – Neúplné provedení ve stanovené lhůtě – Rozsudek Soudního dvora, kterým se určuje nesplnění povinnosti – Nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku – Článek 260 odst. 2 SFEU – Peněžité sankce – Paušální částka“

Ve věci C-241/11,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě čl. 260 odst. 2 SFEU, podaná dne 19. května 2011,

Evropská komise, zastoupená Z. Malůškovou a N. Yerrell, jakož i K.-P. Wojcikem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

České republice, zastoupené M. Smolkem a J. Očkovou, jako zmocněnci,

žalované,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Rosas, G. Arestis, J. Malenovský a E. Jarašiūnas, předsedové senátů, E. Juhász, A. Borg Barthet, A. Ó Caoimh (zpravodaj), C. G. Fernlund, J. L. da Cruz Vilaça a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. prosince 2012,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 21. března 2013,

vydává tento

Rozsudek

1 Evropská komise se svou žalobou domáhá, aby Soudní dvůr:

– určil, že Česká republika tím, že nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články 8, 9, 13, články 15 až 18 a čl. 20 odst. 2 až 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (Úř. věst. L 235, s. 10; Zvl. vyd. 05/04, s. 350), čímž

nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 22 odst. 1 této směrnice, nepřijala opatření, která vyplývají z rozsudku ze dne 14. ledna 2010, Komise v. Česká republika (C-343/08, Sb. rozh. s. I-275), a tím nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 260 SFEU;

- uložil České republice, aby zaplatila Komisi na účet „Vlastní zdroje Evropské unie“ penále ve výši 22 364,16 eur za každý den prodlení s přijetím opatření vyplývajících z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika, ode dne vyhlášení rozsudku v projednávané věci do dne přijetí opatření, která vyplývají z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika;
- uložil České republice, aby zaplatila Komisi na tentýž účet paušální částku ve výši 5 644,80 eur za každý den prodlení s přijetím opatření vyplývajících z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika od vyhlášení uvedeného rozsudku dne 14. ledna 2010 do dne vyhlášení rozsudku v projednávané věci, nebo do dne přijetí opatření, která pro Českou republiku vyplývají z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika, pokud by tento den předcházel vyhlášení rozsudku v projednávané věci, a
- uložil České republice náhradu nákladů řízení.

Právní rámec

2 Body 1, 6, 8 a 9 odůvodnění směrnice 2003/41, která byla přijata na základě čl. 47 odst. 2 ES, článku 55 ES a čl. 95 odst. 1 ES, zní:

„(1) Skutečný vnitřní trh s finančními službami je rozhodující pro posílení hospodářského růstu a tvorbu pracovních příležitostí ve Společenství.

[...]

(6) Tato směrnice tak představuje první krok na cestě ke vnitřnímu trhu s poskytováním zaměstnaneckého penzijního pojištění organizovaného [organizovanému] v celoevropském měřítku. Stanovením ‚pravidla obezřetnosti‘ jako základní zásady pro kapitálové investice a umožněním, aby instituce mohly působit i v zahraničí [přeshraničně], se podporuje přesměrování úspor do úseku zaměstnaneckého penzijního pojištění, což přispívá k ekonomickému a sociálnímu pokroku.

[...]

(8) Instituce, které jsou úplně odděleny od jakéhokoli přispívajícího podniku a které působí na základě tvorby fondu pro jediný účel, totiž poskytování důchodových dávek, by měly mít volnost poskytovat služby a svobodu investovat a podléhat pouze koordinovaným požadavkům obezřetnostního dohledu, bez ohledu na to, zda se tyto instituce považují za právnické osoby.

(9) V souladu se zásadou subsidiarity si členské státy mají podržet plnou odpovědnost za organizaci svých důchodových systémů a za rozhodnutí [a pravomoc rozhodovat] o úloze každého ze tří ‚pilířů‘ důchodového systému v jednotlivých členských státech. V rámci druhého pilíře si také mají podržet plnou odpovědnost za úlohy a funkce různých institucí poskytujících dávky zaměstnaneckého penzijního pojištění, jako [jsou] například oborové

penzijní fondy, podnikové penzijní fondy a životní pojišťovny. Tato směrnice nechce toto výhradní právo zpochybňovat.“

3 Článek 8 uvedené směrnice stanoví, že každý členský stát musí zajistit, aby byl přispívající podnik právně oddělen od instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění za účelem toho, aby byla v případě úpadku přispívajícího podniku aktiva instituce chráněna v zájmu účastníků penzijního plánu a příjemců důchodových dávek.

4 Článek 9 téže směrnice v odstavci 1 stanoví, že členské státy u každé instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění usazené na jejich území zajistí dodržování určitých podmínek fungování, a zejména to, aby byla instituce zapsána příslušným dohledovým orgánem do vnitrostátního rejstříku nebo byla povolena; aby byla vedena osobami s dobrou pověstí, které mají vhodnou odbornou kvalifikaci a praxi, nebo zaměstnávala osoby, které je mají, a aby podléhala řádně stanoveným pravidlům. Odstavec 5 tohoto článku stanoví, že v případě přeshraniční činnosti podléhají podmínky provozování instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění předchozímu povolení příslušnými orgány domovského členského státu.

5 Na základě článku 13 směrnice 2003/41 každý členský stát zajistí, aby příslušné orgány měly pravomoci a prostředky nutné ke kontrole činností institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění usazených na jeho území.

6 Články 15 až 18 této směrnice stanoví, že domovské členské státy zajistí, aby instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění vytvářely pro své jednotlivé penzijní plány technické rezervy, aby měly dostatečná aktiva ke krytí těchto rezerv, jakož i dodatečná aktiva, která mají sloužit jako vyrovnávací rezerva, a investovaly svá aktiva v souladu se zásadou obezřetnosti.

7 Článek 20 odst. 2 až 4 uvedené směrnice stanoví pravidla v oblasti kontroly přeshraniční činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění, která musí domovské členské státy dodržovat.

8 Článek 22 odst. 1 první pododstavec směrnice 2003/41 stanoví:

„Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 23. září 2005. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.“

Rozsudek Komise v. Česká republika

9 Dne 23. července 2008 podala Komise v souladu s článkem 226 ES proti České republice žalobu pro nesplnění povinnosti, kterou se domáhala určení, že tento členský stát tím, že neprovedl směrnicí 2003/41 do svého vnitrostátního právního řádu v plném rozsahu, zejména z důvodu neprovedení článků 8, 9, 13, článků 15 až 18 a čl. 20 odst. 2 až 4 této směrnice, nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z uvedené směrnice, a zejména z jejího čl. 22 odst. 1.

10 Soudní dvůr žalobě Komise vyhověl a v bodě 1 výroku výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika rozhodl, že Česká republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala veškeré právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s výše uvedenými články směrnice 2003/41, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 22 odst. 1 této směrnice.

Postup před zahájením soudního řízení

11 Dopisem ze dne 19. února 2010 vyzvala Komise Českou republiku, aby ji vyrozuměla o opatřeních a přesném časovém plánu, které má tento členský stát v úmyslu přijmout, aby vyhověl výše uvedenému rozsudku Komise v. Česká republika.

12 Dopisem ze dne 3. února 2010, zaregistrovaným dne 24. února téhož roku, informovala Česká republika Komisi, že s ohledem na vnitrostátní politickou situaci, zejména konání parlamentních voleb ve dnech 28. a 29. května 2010, je nejrealističtější termín změn nezbytných k plnému provedení směrnice 2003/41 dva roky od data uvedeného dopisu.

13 Dopisem ze dne 23. března 2010 zaslala Česká republika Komisi indikativní časový harmonogram uvádějící etapy přijímání opatření k vyhovění výše uvedenému rozsudku Komise v. Česká republika, z něhož vyplývalo, že tato opatření budou přijata nejpozději v červnu 2012.

14 Dopisem ze dne 17. června 2010 informovala Česká republika Komisi, že připravila pracovní dokument týkající se provedení směrnice 2003/41, který měla vláda projednat dne 31. května 2010. Vzhledem ke konání parlamentních voleb však podle tohoto členského státu mělo být rozhodnutí o způsobu provedení této směrnice ponecháno na nové vládě vzešlé z těchto voleb a mělo být přijato pravděpodobně na podzim roku 2010.

15 Dopisem ze dne 27. září 2010 Česká republika uvedla, že Komisi velmi brzy sdělí přesný harmonogram způsobu provedení uvedené směrnice.

16 Dopisem ze dne 1. října 2010 informoval tento členský stát Komisi, že pracovní dokument připravený ministerstvem financí, týkající se provedení směrnice 2003/41 a obdobný dokumentu, který měl být projednán dne 31. května 2010, bude nové vládě předložen v následujících týdnech.

17 Dne 29. října 2010 zaslala Komise České republice výzvu dopisem, kterým tento členský stát upozornila, že dosud nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika. Na žádost uvedeného členského státu byla lhůta stanovená pro odpověď na tuto výzvu dopisem prodloužena do 28. ledna 2011.

18 Dopisem ze dne 25. ledna 2011 informovala Česká republika Komisi, že návrh zákona připraveného za účelem splnění povinností vyplývajících z výše uvedeného rozsudku bude, po konzultaci příslušných ústředních orgánů státní správy, předložen vládě v prvním čtvrtletí roku 2011. Uvedený členský stát předpokládal, že tento návrh bude předložen parlamentu v dubnu 2011 a zákon nabude účinnosti v třetím čtvrtletí téhož roku.

19 Komise se vzhledem k tomu, že nebyla informována o přijetí opatření nezbytných k tomu, aby uvedený členský stát vyhověl výše uvedenému rozsudku Komise v. Česká republika, rozhodla podat projednávanou žalobu.

Vývoj v průběhu tohoto řízení

20 Dne 2. září 2011 informovala Česká republika Komisi o tom, že dne 31. srpna 2011 byl vyhlášen a nabyl účinnosti zákon č. 260/2011 Sb., který podle tohoto členského státu zajišťuje úplné splnění povinností vyplývajících z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká

republika, a to doplněním zákona č. 340/2006 Sb. ze dne 24. května 2006, o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie nebo jiných států, které jsou smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který směrnicí 2003/41 částečně provedl do českého právního řádu před vydáním uvedeného rozsudku.

21 Komise poté, co posoudila obsah zákona č. 260/2011 Sb., dospěla ve své replice k závěru, že Česká republika uvedla své právní předpisy do souladu s uvedeným rozsudkem.

22 Komise proto již nepožaduje stanovení penále. Trvá nicméně na tom, aby České republice bylo uloženo zaplacení paušální částky.

K nesplnění povinnosti

23 Vzhledem k tomu, že Smlouva o FEU zrušila v řízení o nesplnění povinnosti podle čl. 260 odst. 2 SFEU tu část, jež se týkala vydání odůvodněného stanoviska, je datem rozhodným pro posouzení existence nesplnění povinnosti podle článku 260 SFEU datum uplynutí lhůty stanovené ve výzvě vydané na základě odst. 2 prvního pododstavce tohoto ustanovení (viz rozsudky ze dne 11. prosince 2012, Komise v. Španělsko, C-610/10, bod 67, a ze dne 19. prosince 2012, Komise v. Irsko, C-279/11, bod 19).

24 Jak Česká republika uznala, v projednávané věci byla legislativní opatření nezbytná k zajištění splnění povinností vyplývajících z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika přijata až přijetím zákona č. 260/2011 Sb., který byl vyhlášen a nabyl účinnosti dne 31. srpna 2011, tedy po lhůtě stanovené v tomto ohledu ve výzvě dopisem ze dne 29. října 2010, která uplynula dne 28. ledna 2011.

25 Za těchto podmínek je třeba určit, že Česká republika tím, že ke dni uplynutí lhůty stanovené ve výzvě dopisem, kterou jí zaslala Komise podle čl. 260 odst. 2 SFEU, nepřijala veškerá opatření, jež vyplývala z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 260 odst. 1 SFEU.

K paušální částce

Argumentace účastnic řízení

26 Komise uvádí, že výše požadované paušální částky, a sice 5 644,80 eur za každý den porušení, byla stanovena v souladu s kritérii stanovenými sdělením o provádění článku 228 ES ze dne 13. prosince 2005 [SEC(2005) 1658], ve znění aktualizovaném sdělením Komise o provádění článku 260 SFEU a aktualizaci údajů pro výpočet paušálních částek a penále, které Komise navrhuje Soudnímu dvoru v rámci řízení o nesplnění povinnosti [SEC(2010) 923] (dále jen „sdělení z roku 2005“), použitelným na řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU na základě sdělení Komise o provádění čl. 260 odst. 3 SFEU (Úř. věst. 2011, C 12, s. 1). Tato částka je výsledkem vynásobení základní paušální sazby ve výši 210 eur za den koeficientem závažnosti porušení stanoveným na 8 (na stupnici od 1 do 20) a faktorem „n“, který vyjadřuje platební schopnost České republiky, ve výši 3,36. Vzhledem k tomu, že takto získaná celková částka, podle Komise 3 364 891,20 eur za 594 dní porušení, je vyšší než minimální paušální částka stanovená pro Českou republiku sdělením z roku 2005, měl by uvedený členský stát zaplatit tuto paušální částku stanovenou na základě denní sazby.

27 Komise má za to, že zvolený koeficient závažnosti je odpovídající, jelikož příslušné normy jsou zásadní pro přeshraniční poskytování služeb institucemi zaměstnaneckého penzijního pojištění a bez jejich úplného provedení do vnitrostátního právního řádu nejsou vytvořeny podmínky pro fungování vnitřního trhu s poskytováním zaměstnaneckého penzijního pojištění, k jehož vzniku představuje směrnice 2003/41 první krok.

28 Komise nesouhlasí s tím, že neprovedení dotčených ustanovení nemělo z důvodu neexistence druhého pilíře v důchodovém systému uvedeného členského státu prakticky žádné důsledky. Je pravda, že směrnice 2003/41 neukládá členským státům žádnou povinnost povolit institucím zaměstnaneckého penzijního pojištění usadit se na jejich území. Česká republika však neprovedením předmětných ustanovení této směrnice nezajistila svou připravenost na případnou změnu situace v důsledku případného rozhodnutí doplnit svůj vnitrostátní systém zaměstnaneckým penzijním pojištěním.

29 Komise má dále za to, že vymezení technických podmínek nezbytných pro fungování institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění nemá obsahově žádnou spojitost s debatou týkající se zavedení druhého pilíře.

30 Podle Komise kromě toho není relevantní skutečnost, že směrnice 2003/41 byla částečně provedena. Z tohoto částečného provedení totiž nebylo možné dovodit podmínky fungování institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění podléhajících kontrole českých orgánů ani pravidla obezřetnosti vztahující se na tyto instituce.

31 Nakonec Komise připomíná, že provedení směrnice 2003/41 je povinností, jejíž splnění není ponecháno na volném uvážení členských států. Nadto jsou předmětné normy uvedené směrnice formulovány jednoznačně a neponechávají členským státům žádný prostor k výkladu. Rovněž výše uvedený rozsudek Komise v. Česká republika je formulován jednoznačně a nevyvolává žádné obtíže týkající se toho, jakým způsobem je třeba jej naplnit.

32 Česká republika má za to, že by jí zaplacení paušální částky nemělo být uloženo nebo že by tato částka měla být snížena. Závažnost nesplnění povinnosti určeného výše uvedeným rozsudkem Komise v. Česká republika je totiž velmi malá, ne-li zcela nulová.

33 Tento členský stát zaprvé poukazuje na to, že posouzení závažnosti nesplnění povinnosti ze strany Komise je založeno na základním chybném východisku, jelikož Komise směřuje tuto otázku s otázkou porušení unijního práva. Toto pochybení má vliv na uvedené posouzení v tom, že Komise nepřihlédla ke skutečnosti, že směrnice 2003/41 byla přijata, aniž byla zohledněna okolnost, že v některých státech, které měly přistoupit k Evropské unii, nebyl druhý pilíř v důchodovém systému zaveden, takže se uvedená směrnice mohla dostat do rozporu s pravomocemi zaručenými členským státům v oblasti sociálního zabezpečení článkem 153 odst. 4 SFEU. Toto pochybení má vliv na posouzení závažnosti porušení rovněž v tom, že Komise nezohledňuje, že se Česká republika nedopustila systematického a dlouhodobého porušování unijního práva, ani že částečné provedení směrnice 2003/41 umožnilo přeshraniční poskytování dotčených služeb.

34 Česká republika zadruhé připomíná, že při posouzení stupně závažnosti porušení je třeba zohlednit dopady zjištěného nesplnění povinnosti na soukromé a veřejné zájmy, naléhavost, s níž je třeba dotyčný členský stát přimět k tomu, aby dostal svým povinnostem, význam právní normy, jejíž porušení bylo konstatováno, a přístup dotyčného členského státu.

35 Co se týče zaprvé dopadů dotčeného nevyhovění rozsudku na soukromé a veřejné zájmy, Česká republika zdůrazňuje, že ve výše uvedeném rozsudku Komise v. Česká republika Soudní dvůr výslovně konstatoval, že tento členský stát má volnost co do rozhodnutí o uspořádání vlastního systému sociálního zabezpečení, včetně rozhodnutí o zavedení druhého pilíře důchodového systému. Za těchto podmínek nesplnění povinností vyplývajících z tohoto rozsudku nenarušuje vnitřní trh ani soukromé a veřejné zájmy.

36 Zadruhé, co se týče naléhavosti, s níž je třeba přijmout opatření, která vyplývají z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika, Česká republika uvádí, že vzhledem k tomu, že jediným smyslem provedení směrnice 2003/41 je informovat potenciálně dotčené subjekty pro případ zavedení druhého pilíře, je třeba tuto naléhavost relativizovat.

37 Zatřetí, co se týče významu směrnice 2003/41 s ohledem na tvrzené nesplnění povinností, uvedený členský stát připomíná, že účelem této směrnice není vytvářet instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění. Provedením směrnice 2003/41 má členský stát pouze vytvořit právní rámec pro případné budoucí uspořádání.

38 Začtvrté, co se týče přístupu, který Česká republika zaujala k nápravě vytykaného nesplnění povinností, tento členský stát zdůrazňuje, že informoval Komisi o všech podniknutých krocích. Dokončení provedení směrnice 2003/41 však záviselo na výsledku komplexní důchodové reformy.

39 Česká republika má konečně za to, že doba, v níž byl proces provedení završen, tj. k 31. srpnu 2011, nebyla s ohledem na obvyklou délku přijímání legislativních aktů neúměrně dlouhá.

Závěry Soudního dvora

40 Uložení povinnosti zaplatit paušální částku spočívá v zásadě na posouzení dopadů nesplnění povinností dotčeného členského státu na soukromé a veřejné zájmy, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu od rozsudku, jímž bylo původně určeno (mimo jiné viz rozsudky ze dne 9. prosince 2008, Komise v. Francie, C-121/07, Sb. rozh. s. I-9159, bod 58; ze dne 31. března 2011, Komise v. Řecko, C-407/09, Sb. rozh. s. I-2467, bod 28, a výše uvedený rozsudek Komise v. Irsko, bod 65).

41 Případné uložení takové paušální částky a stanovení její výše kromě toho musí v každém jednotlivém případě záviset na všech relevantních skutečnostech souvisejících jak s charakteristikami určeného nesplnění povinností, tak s přístupem členského státu, jehož se řízení zahájeno na základě článku 260 ES týká (viz zejména výše uvedené rozsudky Komise v. Francie, bod 62; Komise v. Řecko, bod 30, a Komise v. Irsko, bod 67).

42 V této souvislosti je Soudní dvůr na základě tohoto ustanovení nadán širokou posuzovací pravomocí při rozhodování o uložení či neuložení takové sankce a případně stanovení její výše (výše uvedený rozsudek Komise v. Španělsko, bod 141). Uložení paušální částky členskému státu především nemůže mít automatický charakter (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, bod 63).

43 Soudní dvůr není v tomto ohledu vázán návrhy Komise, které jsou pouze referenčním základem. Stejně tak pokyny v oblasti ukládání zaplacení paušálních částek, které jsou obsaženy ve sdělení z roku 2005, jehož se Komise v projednávané věci dovolává, nejsou pro

Soudní dvůr závazné, ale mohou přispívat k zaručení transparentnosti, předvídatelnosti a právní jistoty ohledně kroků přijímaných Komisí (v tomto smyslu viz výše uvedené rozsudky Komise v. Francie, bod 61, jakož i Komise v. Španělsko, bod 116 a citovaná judikatura).

44 V projednávané věci je pro účely rozhodnutí o návrhu na uložení paušální částky České republice třeba připomenout, že ačkoli článek 260 SFEU neupřesňuje lhůtu, v níž musí být rozsudku vyhověno, musí být s plněním povinností vyplývajících z rozsudku započato okamžitě a musí být završeno v co nejkratší možné lhůtě (viz zejména výše uvedený rozsudek Komise v. Řecko, bod 34).

45 Tak je tomu tím spíše od vstupu Smlouvy o FEU v platnost, jelikož – jak bylo připomenuto v bodě 23 tohoto rozsudku – tato smlouva zrušila v řízení o nesplnění povinnosti podle čl. 260 odst. 2 SFEU tu část, jež se týkala vydání odůvodněného stanoviska.

46 V projednávané věci je třeba konstatovat, že mezi 14. lednem 2010, dnem vyhlášení výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika, a 31. srpnem 2011, dnem vyhlášení a nabytí účinnosti zákona č. 260/2011 Sb., který uvedl vnitrostátní právní předpisy do souladu s výrokem uvedeného rozsudku, uplynulo 19 měsíců.

47 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru přitom vyplývá, že i když české orgány již od měsíce následujícího po vyhlášení výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika až do září 2010 informovaly Komisi o předběžném harmonogramu přijímání opatření nezbytných ke splnění povinností vyplývajících z tohoto rozsudku, byl pracovní dokument týkající se uvedených opatření předložen vládě až v říjnu téhož roku, jelikož se české orgány rozhodly s jeho předložením posečkat do ustavení nové vlády po konání parlamentních voleb na konci května 2010.

48 Je však třeba připomenout, že se členský stát nemůže dovolávat ustanovení, praxe nebo situací svého vnitrostátního právního řádu coby důvodu, proč nesplnil povinnosti vyplývající z unijního práva (viz zejména rozsudky ze dne 4. června 2009, Komise v. Řecko, C-568/07, Sb. rozh. s. I-4505, bod 50, a výše uvedený rozsudek ze dne 31. března 2011, Komise v. Řecko, bod 36).

49 Soudní dvůr má tedy za to, že v projednávané věci je důvodné uložit České republice zaplacení paušální částky.

50 Pokud jde o výši uvedené částky, je třeba zohlednit následující okolnosti, jež se týkají přístupu dotyčného členského státu, doby trvání porušení a jeho závažnosti.

51 Zaprvé přístup dotyčného členského státu, jak vyplývá z bodů 11 až 18 tohoto rozsudku, svědčí o loajální spolupráci s Komisí, jelikož Česká republika uvedený orgán pravidelně informovala o zamýšlených opatřeních za účelem splnění povinností vyplývajících z výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika.

52 Zadruhé, pokud jde o dobu trvání porušení, je třeba uvést, že mezi dnem vyhlášení výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika a dnem, kdy Česká republika přistoupila k úplnému provedení směrnice 2003/41 do vnitrostátního práva, a uvedla tedy své vnitrostátní právní předpisy do souladu s uvedeným rozsudkem, uplynulo 19 měsíců.

53 Pokud jde zatřetí o závažnost porušení, je třeba vzít v úvahu, že vzhledem k neexistenci druhého pilíře v rámci vnitrostátního důchodového systému v České republice a s ohledem na to, že institucím zaměstnaneckého penzijního pojištění není dovoleno usazovat se na území tohoto členského státu, mělo opožděné vyhovění výše uvedenému rozsudku Komise v. Česká republika ze strany uvedeného členského státu na vnitřní trh s poskytováním zaměstnaneckého penzijního pojištění, který si směrnice 2003/41 podle bodů 1, 6 a 8 svého odůvodnění klade za cíl vytvořit, a tedy na soukromé a veřejné zájmy, omezený dopad.

54 Konkrétně, cílem úplného provedení směrnice 2003/41 je především informovat dotčené subjekty pro případ, že by se vnitrostátní důchodový systém – jak Soudní dvůr uvedl v bodě 51 výše uvedeného rozsudku Komise v. Česká republika – v tomto směru vyvíjel.

55 Vzhledem k veškerým těmto úvahám budou okolnosti projednávaného případu správně zohledněny stanovením paušální částky, kterou bude Česká republika povinna zaplatit Komisi na účet „Vlastní zdroje Evropské unie“, na 250 000 eur.

K nákladům řízení

56 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Česká republika neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) **Česká republika tím, že ke dni uplynutí lhůty stanovené ve výzvě dopisem, kterou jí zaslala Evropská komise podle čl. 260 odst. 2 SFEU, nepřijala veškerá opatření, jež vyplývala z rozsudku ze dne 14. ledna 2010, Komise v. Česká republika (C-343/08), nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 260 odst. 1 SFEU.**
- 2) **České republice se ukládá povinnost zaplatit Evropské komisi na účet „Vlastní zdroje Evropské unie“ paušální částku ve výši 250 000 eur.**
- 3) **České republice se ukládá náhrada nákladů řízení.**